

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος
Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Χρίστος Χριστοφίδης
Χάρης Γεωργιάδης	Σωτήρης Ιωάννου
Ονούφριος Κουλλά	Ηλίας Μυριάνθους
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο εκτελεστικός διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €15.471.00 και έσοδα ύψους €10.995.000.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπεται να προέλθουν από:

1. ανάκτηση διοικητικών εξόδων από συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς (€100.000),
2. διατίμηση Δ-ΔΣΜ (€10.424.000),
3. ανάκτηση δαπάνης εκκαθάρισης αγοράς ηλεκτρισμού (€400.000),

4. τόκοι εισπρακτέοι (€1.000),
5. έρευνα και ανάπτυξη από ΕΕ. (€5.000),
6. έσοδα από ένταξη συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού (€54.000),
7. έσοδα από Ηλεκτρονικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης (€3.000),
8. άλλα έσοδα (€8.000).

Οι συνολικές δαπάνες του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπεται να είναι αυξημένες κατά 43% περίπου σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2023 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Κόστος προσωπικού (€5.687.000).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€4.635.000).
3. Φορολογία και έξοδα χρηματοδότησης (€22.000).
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€5.037.000).
5. Απρόβλεπτες δαπάνες (€90.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο εκτελεστικός διευθυντής του ΔΣΜΚ, καταθέτοντας παράλληλα σχετικό σημείωμα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι στον προτεινόμενο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται κονδύλια που κρίνονται απαραίτητα για σκοπούς εκτέλεσης αυξημένων αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στον ΔΣΜΚ έπειτα από την ανεξαρτητοποίηση του από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), καθώς και τα απαιτούμενα κονδύλια που αυτό συνεπάγεται για τη δημιουργία υποδομών και την ενίσχυση από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την ολοκλήρωση της αυτόνομης λειτουργίας του ΔΣΜΚ.

Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή για τις διεργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη για το άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού (ΑΑΗ), καθώς και για τις προκλήσεις και δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο ΔΣΜΚ στην επίτευξη του εν λόγω εγχειρήματος.

Ειδικότερα, όπως ο ίδιος δήλωσε, οι εκκρεμότητες που παραμένουν και πρέπει να αρθούν προτού ο ΔΣΜΚ, ως Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρισμού, επιχειρήσει να προβεί στην εμπορική λειτουργία της ΑΑΗ είναι οι ακόλουθες:

1. Η ολοκλήρωση του έργου προμήθειας, εγκατάστασης, ρύθμισης και ελέγχου του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς, για το οποίο λαμβάνεται χορηγία από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
2. Η μεταστέγαση του οργανισμού, ο οποίος σημειώνεται ότι σήμερα στεγάζεται σε υποστατικά της ΑΗΚ, καθότι βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ο ΔΣΜΚ θα πρέπει να στεγάζεται σε υποστατικά τα οποία είναι φυσικά διαχωρισμένα από τις εγκαταστάσεις οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρισμού.
Συναφώς, ο ΔΣΜΚ αιτήθηκε την παραχώρηση κρατικής γης για σκοπούς ανέγερσης ιδιόκτητου κτιρίου, αλλά έλαβε αρνητική απάντηση και, ως εκ τούτου, στο παρών στάδιο καταβάλλονται εντατικές προσπάθειες για την εξεύρεση κατάλληλου κτιρίου προς ενοικίαση.
3. Η ολοκλήρωση των διαδικασιών είτε της μεταφοράς του υφιστάμενου προσωπικού της ΑΗΚ που υπάγεται και υπηρετεί στον ΔΣΜΚ αποκλειστικά στο μισθολόγιο του ΔΣΜΚ είτε της επιστροφής των εν λόγω υπαλλήλων αποκλειστικά στην ΑΗΚ, γεγονός το οποίο αποτελεί βασική προϋπόθεση για την πιστοποίηση της ανεξαρτησίας του ΔΣΜΚ.
4. Η περαιτέρω ενδυνάμωση του ΔΣΜΚ με το αναγκαίο πρόσθετο προσωπικό, το οποίο σημειώνεται ότι θα πρέπει να τύχει και της κατάλληλης εκπαίδευσης, καθότι ο ΔΣΜΚ έχει διαχρονικά παραμείνει υποστελεχωμένος, εν αναμονή της ανεξαρτητοποίησής του από την ΑΗΚ, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να βρίσκεται σε δεινή θέση καθότι οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του έχουν αυξηθεί σε πολύ

μεγάλο βαθμό.

Ειδικότερα όσον αφορά στη στελέχωσή του, ο ΔΣΜΚ έχει προχωρήσει στην πλήρωση δύο διευθυντικών θέσεων, του Διευθυντή Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ, εξέλιξη η οποία ήταν αναγκαία για τη συγκρότηση της πενταμελούς Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής του ΔΣΜΚ η οποία θα προχωρήσει στις διαδικασίες πλήρωσης εγκεκριμένων θέσεων.

Προς τον σκοπό αυτό έχουν ήδη προκηρυχθεί 37 θέσεις, περιλαμβανομένων των θέσεων βάρδιας που απαιτούνται για τη λειτουργία του Κέντρου Ελέγχου της Αγοράς Ηλεκτρισμού, θέσεις οι οποίες αναμένεται να πληρωθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους.

Κατά την εξέταση του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις μεταξύ άλλων για το ζήτημα στέγασης του πρόσθετου προσωπικού που θα προσληφθεί, για το επίπεδο διείσδυσης στην αγορά της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και για το ενδεχόμενο δημιουργίας υποδομών αποθήκευσης της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Συναφώς, σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, ο εκτελεστικός διευθυντής του ΔΣΜΚ δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο ΔΣΜΚ στην παρούσα φάση θα παραμείνει στις υφιστάμενες ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις όπου στεγάζεται μέρος των εργασιών του, καθότι στεγάζεται σε χώρο με χαμηλό ενοίκιο, ενώ, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, βρίσκεται σε αναζήτηση για την ενοικίαση και δεύτερου συμπληρωματικού κτιρίου. Περαιτέρω, καθότι ο ΔΣΜΚ αποτελεί κρίσιμη υπηρεσία, ακολουθώντας τις συστάσεις της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, στόχος παραμένει η απόκτηση ιδιόκτητου κτιρίου σε κρατική γη, όπου θα στεγαστούν όλες οι υποδομές του ΔΣΜΚ σε ένα κτίριο.
2. Το επίπεδο διείσδυσης παραγωγής από ΑΠΕ είναι υψηλό, αλλά, λόγω του ότι η

παραγωγή είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη, η αποθήκευση της παραχθείσας ενέργειας κρίνεται αναγκαία κυρίως κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες, ώστε να υπάρχει πλήρης αξιοποίηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

3. Ο ΔΣΜΚ στο παρών στάδιο είναι υποστελεχωμένος και αδυνατεί να αναλάβει αποτελεσματικά το έργο του ανοίγματος της αγοράς με το υφιστάμενο προσωπικό, συναφώς απαιτείται η ενίσχυσή του σε ανθρώπινους πόρους, ώστε να επιτευχθεί η ανεξαρτητοποίησή του από την ΑΗΚ και να ολοκληρωθεί το μεγαλεπήβολο έργο της πλήρους λειτουργίας της ΑΑΗ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού, με πλειοψηφία των μελών της, αποφασίστηκε όπως στο κείμενο ενσωματωθεί και πρόνοια βάσει της οποίας ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

6 Φεβρουαρίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.065.027-2024

ΠΧ/ΧΧ/ΧΜ